

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:3958

av Per Ramhorn m.fl. (SD)

med anledning av prop. 2017/18:64 Statlig ersättning till personer som har fått ändrad könstillhörighet fastställd i vissa fall

---

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår proposition 2017/18:64 Statlig ersättning till personer som har fått ändrad könstillhörighet fastställd i vissa fall.

Motivering

I propositionen föreslås en ny lag om statlig ersättning till personer som har fått ändrad könstillhörighet fastställd enligt 1 § lagen (1972:119) om fastställande av könstillhörighet i vissa fall och som därmed drabbats av det numera upphävda kravet på avsaknad av fortplantningsförmåga för att få ändrad könstillhörighet fastställd. Enligt förslaget ska staten betala ersättning till personer som har ansökt om fastställelse av ändrad könstillhörighet under perioden den 1 juli 1972–30 juni 2013, om denna ansökan har bifallits. Ersättningen lämnas med ett schablonbelopp om 225 000 kronor.

Regeringen anser som skäl för ersättning till den nu aktuella persongruppen att samhället i dag tar avstånd från det synsätt som ligger bakom steriliseringskravet i 1972 års lag. Regeringen har uttryckt en önskan att markera ett avståndstagande från det synsätt som legat till grund för det tidigare steriliseringskravet.

Att samhällsutvecklingen medför att tidigare ställningstaganden kontinuerligt får omprövas förväntas normalt inte föranleda särskilt anpassade ersättningsregler avseende förfluten tid.

Regler av den karaktär som föreslås – vilka på ex gratia-liknande bevekelsegrunder gett en lagfäst rätt till ersättning till enskilda som uppfyller vissa kriterier – har använts vid några tidigare tillfällen. Vid ett av dessa tillfällen gavs ersättning till personer som tvångssteriliserats i enlighet med lagstiftning som gällde under 1900-talet (lagen [1999:332] om ersättning till steriliserade i vissa fall).

I samband med att den lagen infördes framhöll Lagrådet att det utifrån den s.k. likhetsprincipen, kunde vara problematiskt att skilja ut och ge ersättning till en viss

grupp av människor som blivit illa behandlade av myndigheterna, men inte till andra grupper som på liknande sätt kunde anse sig ha blivit utsatta för sådan behandling.

Liknande synpunkter har lyfts fram även i anslutning till de övriga ersättningslagarna. Det har betonats, både av Lagrådet och av andra, att det inte bör bli en vana för regeringen att använda den aktuella typen av lagstiftning i olika ömmande fall.

Ersättningslösningar i föreliggande slag bör undvikas. Vid varje nytt förslag om en sådan lagstiftning finns – utöver det som anmärkts om likhetsprincipen – skäl att betona den prejudicerande effekt som genomförandet av (ytterligare) en ersättningslag kan ha. Det är viktigt att det inte utvecklas till en mer allmän vana att göra ”undantag från den normala rättsordningen” när olika grupper ställer krav på ersättning för att de upplever sig ha blivit kränkta av tidigare gällande lagstiftning. Sverigedemokraterna yrkar med ovanstående argument avslag på propositionen.

Per Ramhorn (SD)

Christina Östberg (SD)

Carina Ståhl Herrstedt (SD)